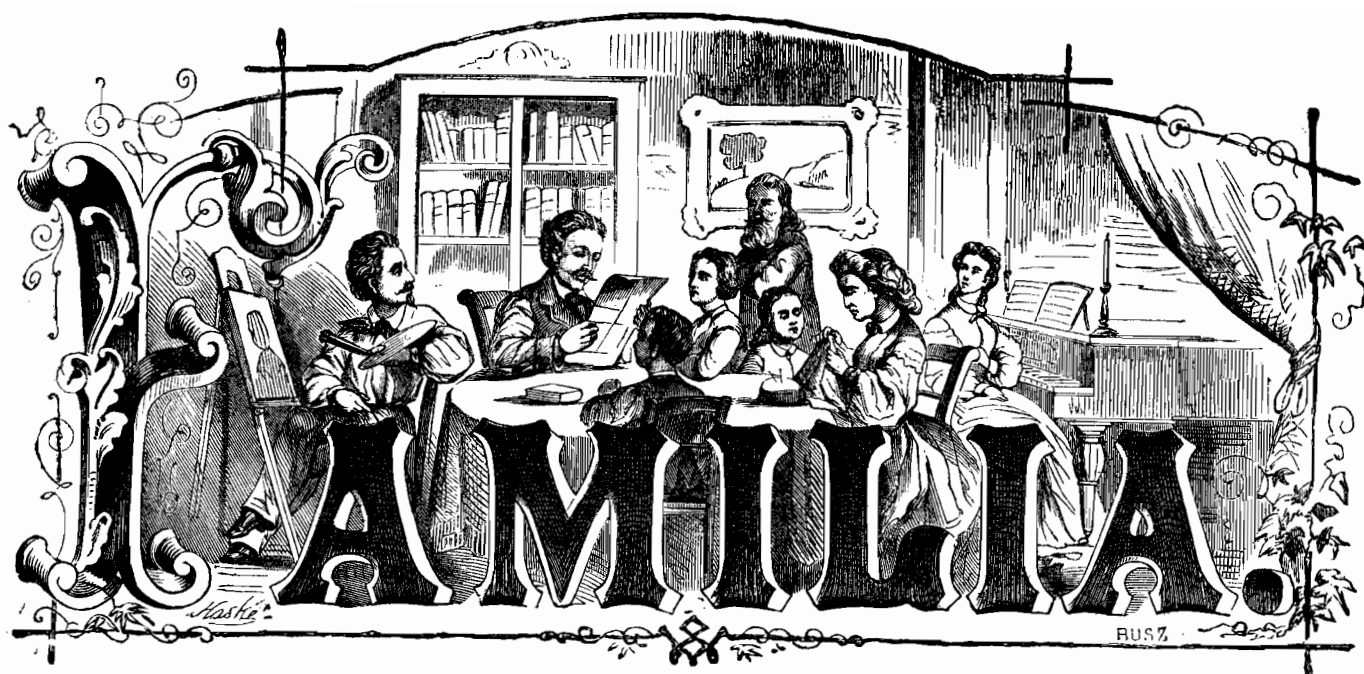

Foia enciclopedica si beletristica cu ilustratiuni.

PEST'A

Miercuri

6/18 nov.

Ese totu a opt'a di

Pretulu pentru Austria

pe jul. — dec. 4 fl. —

Pentru Romania

pe jul. — dec. unu galbenu.

Nr.

39.

Cancelari'a redactiunei

Strat'a lui Leopoldu Nr. 4.

unde sunt a se adresá manuscriptele si banii
de prenumeratiune.

Anulu

IV.

1868.

Deca faptele natiunale inainte de 1630 sunt numai instinctive séu de consciintia si ratiunale?

(Urmare.)

VI.

— Fapte numai instinctive! . . .

— A! déca spre a-si poté pastrá *viéti'a*, amu aflá pre strabunii nostri, mai apoi, in seclii urmatori, nadasîndu-si consciintí'asi ratiunea spre a *esiste*, fia si in conditiune de sclavi, fara sê proteste macaru cu sange si mórte contra jugului servitutii; déca, dîcemu, spre a-si pastrá o *factica* esistintia, i vomu aflá apoi, dupa pucini ani in urm'a lui Mateiu Basarabu si Lupu, esîndu cu *pane si sare inaintea neamicului natiunalu*: o! atunci, dar' atunci numai, sê ne întór-cemu cu onóre ochiulu inlacrimandu, de la acelu trecut de fapte nedemne, de fapte, cari déca fura instinctive, nu primira inse neci o amendare, neci o directiune spre bine de la *ratiunea*, de la *consciintí'a* ce Domnedieu deslipi de la sine spre a o impreună cu *omulu-lutu*, ca aripile ce dete paserei spre a o naltíá pe d' a supra celoru infime. (Aplause.)

Dar' inca odata! nu! nu sunt fapte puru instinctive neci in epoc'a, la care ajunseramu cu rapedeá nóstra revisiune.

VII.

S'a sustienutu inse câ imperiulu Romano-bulgaru este si elu unu actu instinctivu.

Nu cu instinctulu de conservare, ci cu ratiunea, cu consciintí'a natiunala cea mai desvoltata, aceste acum servindu directe conservatiunea natiunala, acum servindu-o indirecte prin desvoltarea culturei, a civilisârii, a cugetârii, cu ratiunea, dîcemu si cu consciintí'a natiunala numai se va poté esplicá de istoricu treptat'a inlocuire a domniei Bulgariloru a supra Moesiei si a unei parti din Daci'a trajana, de domn'á Romaniloru. . . . Cercetati in Nicet'a Choniates, Cînamus. — De n'ar fi pedantismu asi face o lista mare de scriitori, carii ve potu aretá cum Romanii, cu o maturitate politica admirabila, se aliaza, acum cu Bizantiulu, acum cu Pacinatii, acum cu Ungurii, chiar spre a contrabalantiá pre fia-care din ei si pre Bulgari in deosebi.

Trecerea la domn'á Romano-Bulgara inca din seclii 7 si 8 a Romaniloru Baccianus (642—668), Terbelis, Cornesius (714—715), Telerius (762), Paganus (762—764), Umarus (764—765),

că elu încă are trichini. Acésta ideeă într'atât'a lu-infricoșiă încātu si alergă la mediculu seu si i-impertesî acésta descoperire. — Mediculu pufnî de risu — Amice — dîse — decă trichiniloru nu suntu supusi, decātu numai porcii! Tóte ratiunamintele doctorului nu potura sê convinga pe acestu ciudatu bolnavu imaginariu si ipocritu. Desperatu, dinsulu se adresă catra unu veterinaru (medicu de vite), care lu-puse de i-povestî tóte simptomele bólei. Dupa ce esamină pe suferindulu cu cea mai mare seriozitate, scrise o ordonantia, pe carea suferindulu se grabî a o duce numai decātu la spitieru. Acestu din urma deschide recept'a si cetî: „Aducatoriulu acestui biletu este atinsu de trichinós'a. Dupa prescriptiunea formală a legislatiunei statului asupra episootiei, tîresce pe bolnavulu in curtea dtale, légalu ge unu paru si-lu junghia. Cur'a a fostu perfecta.

△ (*Scirile mai prospete*) sosite din Madridu constatădia óresi care scisiune de partida. Diurnalulu „Opinion nationale“ afirma cu tóta pozitivitatea, că partisanii Isabelei si cei-a ai lui Carlos s'ar fi intrunitu. — Se suna mai departe, — ce ascépta încă constatarea — că insii democratii încă suntu nemulțemiti cu guvernulu actualu pentru cuventulu, că ordinationile lui cele mai nóue marginescu dreptulu de reuniuni si punu la cestiune libertatea provinciiloru.

△ (*Unu ucasu muscalescu.*) Diurnalele rusesci publica o ordinatione guvernamentală, in urm'a căruia in calendarile din 1869 nu este ertatu sê se puna regatulu polonu separat, ci orasiile „provinciei de Vistula“ sunt a se pune in ordine alfabetica cu orasiile imperiului rusescu.

△ (*Vorbirea lui Stanley.*) Diurnalistic'a européna de vr'o dóue díle încóce se ocupa cu analisarea cuventării ministerului puternicu alu Britaniei lord Stanley, tienuta alegatoriloru sei, din carea estragemu urmatóriele: „Viitoriulu Europei — dîce Stanley — este de totu obscuru. Grandiósele pregatiri se potu censiđeră in totu casulu de óresi cari isvóre ale unui resboiu europeanu, inse spiritu resboinicu nu domnesce nicaiurea, ci mai multu domnesce o ingrigire, că va erumpe resboiulu, din care incidinte apoi viesce fie-cine sustienerea pazei. — Prusi'a n'are neci o cauza pentru resboiu, de órece *eredirea conducerei Germaniei i-este asigurata*. Este verosimilu, că Franci'a ar voi a se opune acestei unificări, inse barbatii de statu ai Franciei incepu a prevedé lips'a neincungiuravera acelei inificări. Maioritatega poporulu francesu este pacinica; Imperatorele Napoleonu cunósce pe deplinu situatiunea presinta, si se póte afirmá, că decă pacea va durá încă doi ani, atunci va se urmeze o desarmare generală. Deci Angli'a va face totu ce-i va sta in putere, numai cătu-se întielege de sine — între anumite margini. — Ministerulu dupa aceste a facutu amintire despre starea imperiului otomanu accentuandu, că nu este ertatu a-lu desconsiderá: că periculu amenintatoriu in contra Portei este a se cercá in referintiele interne ale imperiului. Relativu la grecii din Turci'a dîce: grecii din imperiulu otomanu au se iee in considoratiune, că anarchi'a nu este neci odata progresu, si destruirea nu produce inflorire neci odata.

Găcitura numerica.

De Luis'a Murgu.

O10 6a7u e571 4e 512ii6i65a,
56u11ga 4u16e 5i 12u1165a;
É2 7i95io2u1u 7eu 13elaiu,
6a 5i 12102i1e 413 11aiu.

14i1113e7e1e—71 i306i37e,
11i—a92i34u a11o24 12ie213i37e,
11e 572a9627a'n 2aiu 4e 402u,
5i—a411i2a34u—7e 7e—a4o2u.

4e iu13e56i 5i 7u 6a 11i3e,
5ê 9o7u 62e4e 5i i6'n 5i3e:
12â—7i a11o2ulu 5i8i1a7u,
92i3 u3u 4u16e 5a2u7a7u!
15a5i1iu 13u4e56u.

Deslegarea gacituri de siacu din nr. 36:

Unu doru.

Nu-mi doru de paserica,
Nici de fraged'a florica;
Nu de stéu'a cea din diori,
Nu de lun'a-ascunsa 'n nori,
Nu de venturi suspinande,
Nu ducu doru de dîne blande,
Ci mi-doru de me topescu,
Dupa mandr'a ce-o iubescu.

Deslegare buna primiramu de la domnele si domnisiórele: Mari'a Gerdanu nascuta Cernetiu, Ana Olteanu nasc. Popu, Ros'a Popu n. Muresianu; Elisabet'a Olteanu, Cornelia Cadariu, Laur'a Jonescu si de la domnii Simionu Mihaltianu, Ladislau Popu, Tom'a Rosiescu si Joanu Micu.

Deslegarea gacituri numerice din nr. 35, o mai primiramu de la domnisiór'a Elisabet'a Olteanu.

POST'A REDACTIUNEI.

Tabloulu nationalu pentru somestrulu acest'a se espo-déza necontentitu si pana 'n finea lunii presinte lu-voru primî toti stimatii nostri prenumeranti. Pan' atunce ne rogâmu de paciintia.

Varadia. Multiamita pentru portretulu protfiosu. Lu-vomu publicá in lun'a lui ianuariu. De biografia ne vomu ingrigi.

Blasiu. Dlui M. Binevoesco a ni tremite biograff'a despro care vorbiramu la Gherla.

Abonamente pentru Romania se primoscu in librari'a dloru Sococu et comp. in Bucuresci, de acolo se face si espeditiunea foii nóstre pentru tóta Roman'a libera.

Proprietariu, redactoru respundiatoriu si editoriu: **IOSIFU VULCANU.**

S'a tiparitu in Pest'a 1868. prin Alesandru Kocsi. Piatia de pesci Nr. 9.